

Is it Wise to Keep *Teru'ot* to a Minimum?

Q

I am the *ba'al tokei'ah* in my *shul*. The *makri* often signals me to stop my set of *teru'ot* earlier than I would like (i.e., before I am fully confident that I have blown nine *teru'ot* blasts). He explained that he is concerned that if I blow more than nine *teru'ot*, the combined *shevarim-teru'ah* blasts might exceed the length of the *teki'ah* before or after them. I was not taught that this would be a problem. Is it?

משנה ברורה שם ס"ק יד

שנים עשר טרומיטין – טעויות סופר, וצריך לומר שמונה עשר, דתרועה הוא תשעה טרומיטין, וגם שברים לפחות הוא כן, ואם כן הוא שמונה עשר וגם יותר מעט, דהא שברים ארוכים יותר מעט:

3. פרישה אורח חיים ס"י תקצ ס"ק ג

ולעניות דעתי נראה ליתן קצת מעט למנהג אשכנז, משום דסבירי להו כהרא"ש והרי"ף גיאת דבסמוך דמצריכין לעשות שברים ותרועה בנשימה אחת, ומשום הכי מקצרין בשברים שלא לעשותו יותר מהשיעור משום חשש שלא יוכלו לעשות התרועה שאחריה באותה נשימה, מה שאין כן בתרועה שהיא באה באחרונה שיכול להאריך בה כמו שירצה. וכיון שיש מעט לקצר בשברים דסדר תשר"ת, תיקנו לקצר בכל השברים.

4. אורחות חיים חלק א דין תקיעת שופר

כתב הרב דוד בר לוי ז"ל: שמענו שהיה הראב"ד ז"ל מקפיד על התוקעין שלא יקצרו התקיעות פחות מתשע טרימוטות וכן התרועה עצמה לא יעשו בה פחות מתשע טרימוטות, וגם השברים אין לקצר בהן פחות מתשע טרימוטות, וגם על המאריכים בשברים יותר מדאי יש להקפיד מפני שנראין כתקיעה. והרשב"א ז"ל כתב דכל אלו השיעורים למטה, אבל אם רצה להאריך יותר אין בכך כלום, והוא הדין לשברים, ובלבד שיאריך כנגדן בתקיעות שלפניהם ולאחריהם. והוא הדין לתרועה אם רצה לעשות אפילו מאה טרימוטות עושה וכן נהגו, דאי אפשר לצמצם.

1. גמרא, ראש השנה דף לג ע"ב ב

שיעור תקיעה בשלש תרועות, שיעור תרועה בשלש יבבות.

2. שולחן ערוך אורח חיים ס"י תקצ סעי' ג

יש אומרים ששיעור תקיעה כתרועה, ושיעור תרועה כשלשה יבבות דהיינו, שלושה כחות בעלמא כל שהוא, והם נקראין טרומיטין; ולפי זה, צריך לזהר שלא יאריך בשבר כשלשה טרומיטין, (ויש אומרים דאין לחוש אם האריך בשברים קצת, ובלבד שלא יאריך יותר מדאי) (וכן נהגין), שאם כן יצא מכלל שבר ונעשה תקיעה; וצריך להאריך בתקיעה של תשר"ת (=תקיעה שברים תרועה תקיעה) יותר מבשל תש"ת (=תקיעה שברים תקיעה), ובשל תש"ת יותר מבשל תר"ת (=תקיעה תרועה תקיעה); ומיהו אם מאריך הרבה בכל תקיעה אין לחוש, שאין לה שיעור למעלה; וכן בתרועה יכול להאריך בה כמו שירצה; וכן אם מוסיף על שלושה שברים ועושה ארבעה או חמשה, אין לחוש. ויש אומרים ששיעור יבבא שלושה טרומיטין; ושיעור תרועה כשלשה יבבות, שהם תשעה טרומיטין; ושיעור תקיעה גם כן תשעה טרומיטין, כתרועה; ולפי זה אין לחוש אם האריך קצת בשברים, וצריך להאריך בתקיעה של תשר"ת כשיעור שנים עשר טרומיטין.

משנה ברורה שם ס"ק יג

ושיעור תקיעה גם כן וכו' – היינו בשל תר"ת [דאילו בשל תש"ת הוא יותר מעט]; ונכון לחוש לדעה זו לכתחלה [ובדיעבד די אם עשה אותה כשלשה כחות כדעה הראשונה – כן כתבו אחרונים] ומה שכתב "ולפי זה אין לחוש וכו'", רוצה לומר, דכיון דשיעור תקיעה הוא כתשעה טרומיטין לפחות, ממילא יוכל להאריך בשבר אחד מהשברים עד כדי שמונה טרומיטין ולא יחשב כתקיעה, אבל יזהר שלא יעשה כשיעור תשעה טרומיטין, דאז פסול אף בדיעבד, דנחשב כתקיעה כולו עלמא. והנה בתשר"ת היה לנו להקל יותר להאריך בשבר אחד עד שמונה עשר כחות, כיון דתרועה שם הוא בסך זה, ממילא לא הוי שיעור תקיעה עד שמונה עשר שהוא גניחות ויללות, אלא דיש לחוש לבלבול הדעת שפעם אחד יעשה השבר ארוך מחבירו, דבתש"ת הלא אסור לעשות כן וכנ"ל, על כן ישוה אותם בכל מקום שלא יהיה שום שבר ארוך כתשעה כחות.

<<

Is it Wise to Keep *Teru'ot* to a Minimum?

<<

6. משנה ברורה סי' תקצ ס"ק טו

צריך התוקע לזהר שיאריך בתקיעות דתשר"ת, שכל תקיעה יהיה לפחות כשיעור שמונה עשר כחות ומעט יותר, והתקיעות של תש"ת ותר"ת יהיה לפחות כשיעור תשעה כחות, דבזה יצא לכולי עלמא, שהרי מותר להאריך אפילו יותר מכשיעור, וגם יזהר בכל השברים, בין בתש"ת ובין בתשר"ת, שלא יעשה שום שבר מתשעה כחות. וטוב יותר שלא יעשה בכל שבר רק כשלשה כחות, וגם יזהר לכתחלה שיעשה כל תרועה בין של תשר"ת ובין של תר"ת כשיעור תשעה כחות:

5. מועדים וזמנים חלק א סי' ה אות ד

ויש מהדרין לדקדק לכתחילה כשיטת הפוסקים ששיעור התקיעה דלפני ואחרי התרועה לא תהא פחות משיעור התרועה שמריעין. ועל כן אם מאריכין התרועה כנהוג, מדקדין להאריך התקיעות באותו סדר שלא יהיו פחותין ממנה.